

POSTANOWIENIE

22 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Łochowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 22 maja 2025 r. w Warszawie
zażalenia B. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.
na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Lublinie
z 29 października 2024 r., I AGa 206/23,
w sprawie z powództwa B. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.
przeciwko R. Z.
o zapłatę,

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Lublinie postanowieniem z 29 października 2024 r. odrzucił skargę kasacyjną powoda B. sp. z o.o. w K. od wyroku tego Sądu z 28 maja 2024 r.

Sąd Apelacyjny wskazał, że zarządzeniem z 17 września 2024 r. wezwano pełnomocnika powodowej spółki do usunięcia braków skargi kasacyjnej przez podanie adresów siedziby lub zamieszkania stron w terminie tygodniowym pod rygorem odrzucenia skargi. Wezwanie zostało uznane za doręczone 2 października 2024 r. Sąd drugiej instancji uznał, że skoro pełnomocnik powodowej spółki, mimo skutecznie skierowanego do niego wezwania nie usunął powyższego braku, to wniesiona przez niego skarga kasacyjna nie spełnia wymogów formalnych.

Zażalenie na to postanowienie wniósł powód, zaskarżając je w całości i wnosząc o jego uchylenie. Skarżący zarzucił naruszenie art. 398⁶ § 2 k.p.c., art. 398⁶ § 2 w zw. z art. 398⁴ § 3 w zw. z art. 126 § 1 i 2 pkt 1 k.p.c., art. 126 § 1 i 2 pkt 1 k.p.c.; art. 133 § 2² k.p.c. w zw. z art. 4aa w zw. z art. 3 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁴ § 3 k.p.c. skarga kasacyjna powinna czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a w sprawach o prawa majątkowe powinna zawierać również oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia. Do skargi kasacyjnej dołącza się także dwa jej odpisy przeznaczone do akt Sądu Najwyższego oraz dla Prokuratora Generalnego, chyba że sam wniósł skargę. Przepis ten odsyła więc do stosowanych w tym przypadku wprost art. 126, 126¹ i 128 k.p.c., w których zostały określone wymagania ogólne wszystkich pism procesowych, zróżnicowane w zależności od rodzaju pisma. O ile art. 126 § 1, 1¹, 3, art. 126¹ i art. 128 k.p.c. mają zastosowanie do „każdego pisma” (*verba legis*), o tyle wymagania zawarte w art. 126 § 2 k.p.c. dotyczą jedynie pisma procesowego, które jest „pierwszym pismem w sprawie”, zaś wymaganie zawarte w art. 126 § 2¹ k.p.c. – dalszego pisma procesowego.

Zgodnie z art. 126 § 2 k.p.c., gdy pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie, powinno m.in. zawierać oznaczenie miejsca zamieszkania lub siedziby i adresy stron. Jednak jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z 14 maja 2025 r., III CZP 39/23, skarga kasacyjna nie musi spełniać wymagań przewidzianych w art. 126 § 2 k.p.c. dla pierwszego pisma w sprawie (zasada prawna).

Nie ulega wątpliwości, że formalizm procesowy nie jest celem samym w sobie, ale jedynie instrumentem mającym co do zasady zapewnić sprawny przebieg postępowania. W ocenie Sądu Najwyższego domaganie się do strony wnoszącej skargę kasacyjną wskazania adresów siedziby lub miejsc zamieszkania stron, które już znajdują się w aktach sprawy, a więc są znane sądowi z urzędu, jest przejawem nadmiernego i nieuzasadnionego względami celowości formalizmu. Prowadzi to zresztą do paradoksalnej i niezrozumiałej konsekwencji w postaci

doręczenia postanowienia o odrzuceniu skargi kasacyjnej na adresy, których niewskazanie jest przyczyną wydania takiego postanowienia.

Z powyższych względów wezwanie przez Sąd Apelacyjny pełnomocnika powodowej spółki do wskazania adresów siedziby lub zamieszkania stron procesu oraz odrzucenie skargi kasacyjnej wobec niewykonania tego zarządzenia nie miały uzasadnionych podstaw.

Dlatego Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie.

(D.Z.)

[a.ł])